

КОСТИЦЬКИЙ Михайло Васильович,
доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України, почесний
академік НАПН України, заслужений
юрист України, головний науковий
співробітник Інституту правотворчості
та науково-правових експертиз
НАН України

**Шановний пане ректоре!
Шановні учасники конференції!
Вельмишановні колеги, дорогі друзі!**

Дозвольте щиро подякувати організаторам за високу честь і надану можливість долучитися до роботи Всеукраїнської науково-теоретичної конференції, присвяченої концептуально значущій і методологічно складній проблематиці української ідентичності.

Сьогодні, на сучасному етапі розвитку української державності, який характеризується глибинними трансформаційними процесами та детермінований жорстокими умовами повномасштабної збройної агресії проти України, феномен ідентичності набуває особливої евристичної цінності. Він постає не просто як одна з категорій гуманітарного знання, а як одна з ключових понять міждисциплінарного наукового дискурсу.

Українська ідентичність виходить далеко за межі суто соціокультурного конструкту й трансформується у фундаментальну категорію юридичної науки, безпосередньо пов'язану з процесами державотворення, інституціоналізації права та становлення зрілого громадянського суспільства.

У площині загальнотеоретичного правознавства проблема ідентичності потребує системного, глибокого осмислення крізь призму базових категорій правової системи, таких як права культура, правосвідомість і легітимність публічної влади. Ідентичність у цьому аспекті є не лише відображенням ціннісних орієнтацій нашого суспільства, а й важливим детермінантом ефективності правового регулювання загалом. Саме вона визначає рівень інтерналізації правових норм, ступінь їх аксіологічного прийняття громадянами та готовність суб'єктів права до правомірної, свідомої поведінки.

Особливої наукової значущості нині набуває дослідження історико-правових витоків української ідентичності. Вони формувалися впродовж століть у контексті тривалої, часто героїчної боротьби нашого народу за державність і збереження національної самобутності. Реконструкція еволюції державницьких ідей, звернення до глибин правової традиції та

ретельний аналіз історико-правової спадщини надають можливість виявити ті сталі аксіологічні домінанти, які й сьогодні визначають вектор сучасного правового розвитку України.

Водночас правовий вимір української ідентичності знаходить своє чітке нормативне закріплення в конституційних засадах нашого державного ладу, у принципі верховенства права, у системі гарантій прав і свобод людини і громадянина. Законодавча політика держави в цій сфері не повинна обмежуватися лише регулятивною функцією. Вона має бути спрямована на цілеспрямоване утвердження національної ідентичності, подолання глибоких наслідків колоніальної залежності та формування самодостатньої, автентичної правової традиції.

У світоглядно-аксіологічному вимірі українська ідентичність постає як потужна інтегративна система, що органічно синтезує історичну пам'ять, культурно-цивілізаційні коди, мовну самобутність і високу громадянську відповідальність. Саме цей ціннісний комплекс забезпечує внутрішню консолідацію суспільства, його стійкість і резистентність до зовнішніх деструктивних впливів, а також спроможність до сталого, гармонійного розвитку в умовах складних викликів сьогодення.

Переконаний, що міждисциплінарний характер нашої наукової конференції створює всі необхідні передумови для поглибленого теоретичного аналізу, узагальнення існуючих наукових підходів і, що особливо важливо, для формування практично орієнтованих рекомендацій. Ці рекомендації мають бути спрямовані на зміцнення української державності, удосконалення механізмів правового регулювання та підвищення рівня правопорядку в країні.

Особливо цінним є те, що в умовах війни наукова спільнота продовжує активно працювати над фундаментальними питаннями, які визначають майбутнє нашої держави. Саме тому сьогодні, як ніколи, важливо об'єднати зусилля юристів, істориків, філософів, політологів та представників інших наук навколо проблематики української ідентичності як основи суверенної, правової, демократичної України.

Бажаю всім учасникам конференції плідної, натхненної наукової роботи, конструктивних і змістовних дискусій, яскравих інтелектуальних відкриттів та вагомих наукових результатів. Переконаний, що напрацьовані у межах цього наукового заходу ідеї, концепції та практичні висновки стануть суттєвим внеском у розвиток вітчизняної юридичної науки та у подальше утвердження української ідентичності як базової основи сучасної європейської правової держави.

Слава Україні! Героям слава!

